

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 3, Libická 4/2271

Libická 4/2271, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 036 090

Termín konání inspekce: 2. – 4. listopadu 2004

Čj.:	01 0867/04-1005
Signatura:	ka3ay104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení, které zřizuje Městská část Praha 3, Havlíčkovo náměstí 9/700, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 170 dětí a školní jídelnu s kapacitou 200 jídel. Zařízení je příspěvkovou organizací. Výjimka ze stanoveného počtu dětí byla v souladu s vyhláškou povolena po dohodě se zřizovatelem rovněž na 170 dětí. V současné době je ve škole zapsáno o deset dětí méně. Děti jsou rozděleny do sedmi tříd, některé jsou věkově částečně smíšené (pro děti 3 – 5 leté).

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání
- Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv tvoří 13 učitelek včetně ředitelky školy. Z tohoto počtu čtyři učitelky nespĺňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, protože vystudovaly jiné střední školy. Tato situace by se měla zlepšit, až se tři kvalifikované učitelky vrátí z mateřské dovolené. Dvě učitelky jsou důchodového věku. Celý sbor pracuje na plný pracovní úvazek.

Organizace chodu školy je zajištěna, organizační řád obsahuje základní údaje i schéma struktury řízení. Ředitelka deleguje část organizačních i kontrolních pravomocí na svou zástupkyni, další dílčí úkoly i na ostatní učitelky. Přenos informací uvnitř mateřské školy zabezpečuje ředitelka několika formami, v závislosti na naléhavosti a povaze sdělení.

Při vedení lidí dbá především na pravidelnou osobní komunikaci a pružné řešení vznikajících problémů. Pro nekvalifikované učitelky stanovila vhodný způsob uvádění do praxe. Spočívá zejména v tom, že každá učitelka bez odbornosti má svou uvádějící učitelku, se kterou konzultuje a vzájemně hospituje. Ředitelka pak výsledky sleduje při kontrole. Podmínky pro další vzdělávání vytváří, ale učitelky jich využívají v omezené míře (v loňském školním roce se vzdělávacích akcí zúčastnilo jen pět učitelek), ačkoliv témata akcí odpovídala současným potřebám mateřské školy. Při hospitační činnosti postupuje ředitelka dle připraveného zaměření. Zjištění eviduje funkčním způsobem, zápisy obsahují pozitiva, negativa a vždy doporučení pro další práci. Zobecněné údaje z hospitací potom vždy předává všem pedagogům na pedagogických radách. Zatím učitelky nevede k sebehodnocení, vnitřní evaluační systém ještě není vytvořen.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, jejich úroveň je dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Účelová budova mateřské školy vytváří pro děti příznivé prostředí, které je ještě zvládnutě originální výzdobou studentů Střední umělecko-průmyslové školy V. Hollara. Prostorové podmínky nejsou sice ve všech třídách optimální, avšak vybavená herna na každém podlaží mateřské školy poskytuje další možnost pohybového vyžití dětí. Vhodná organizace denních činností využívá dostatek prostoru na širokých chodbách, které jsou upraveny jako jídelny.

Rekonstruovaná sociální zařízení mají vysokou estetickou úroveň. Méně vhodné je prostředí šaten, umístěných v suterénu, ale učitelky se snaží aplikací dětských prací tyto místnosti oživit. Velmi působivě se změnil interiér dřevěným obložením stěn a doplněním dřevěnými dekoracemi. Také nová náročná úprava školní zahrady významně obohatila vzhled i funkčnost využití pro sporty i relaxaci. Netradiční zařízení a výsadba zeleně skýtá vhodné podmínky pro pobyt dětí všech tříd venku.

Vybavení nábytkem je částečně modernizováno, v některých třídách jsou staré, ale dosud funkční dětské židle a stolky. Ředitelka školy s citlivým vkusem dbá na estetiku prostředí a doplňuje zařízení podle finančních možností. Velmi dobře se uplatňují nově nakoupené paravány a dětské hrací koutky, které podněcují tvořivost hry. Podlahová krytina v některých třídách už plně nevyhovuje potřebám dětí. Hračky a pomůcky mají děti k dispozici v dostatečném množství i kvalitě. Přilehlé metodické kabinety v každém podlaží obsahují potřebné materiály pro výtvarné činnosti, didaktické pomůcky a hudební nástroje. Kromě klavírů užívají učitelky pro hudební aktivity elektronické klávesy. Tělovýchovné pomůcky v hernách mají tradiční charakter – ribstole, trampolína, žíněnky, skluzavky a žebříky, různé druhy míčů a náčiní. V každé třídě je radiomagnetofon, televize je společná pro dvě třídy. Dětská i odborná literatura je soustředěna ve třídách.

Zlepšení a údržba materiálně-technického zázemí jsou předmětem trvalé péče ředitelky školy. Veškeré úpravy i nákupy provádí promyšleně a plánovitě. Využívání materiálních podmínek ředitelka sleduje při své kontrolní činnosti.

Materiálně-technické podmínky se průběžně zlepšují, jejich úroveň je velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola má ke své práci stanovené cíle podle Rámcového vzdělávacího programu. Tím je zajištěn soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. Školní vzdělávací program dle principů rámcového zatím škola nevytvořila, ale má vypracované třídní vzdělávací plány (společné pro všechny třídy). Tyto podklady si učitelky v jednotlivých třídách dále rozpracovávají do konkrétních týdenních plánů. V této oblasti došlo od poslední inspekce k pozitivní změně.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných formulářích. V dokumentaci o dětech byly zjištěny drobné nedostatky, ředitelka je během inspekce odstranila. Dokumentace o probíhajícím vzdělávání má převážně průkaznou úroveň.

Pro kontrolu naplňování vzdělávacích cílů zatím škola nemá stanovená přesná pravidla. Probíhá formou pololetního hodnocení, které zpracovávají učitelky v každé třídě. Výstupy jsou předmětem diskuse na pedagogických radách, podobně jako zjištění z hospitací, které provádí ředitelka a zástupkyně.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Uspořádání denních činností je z psychohygienického hlediska převážně vhodné, spontánní a řízené činnosti jsou v rovnováze. Učitelky poskytují hře dětí dostatečný časový prostor. Méně vhodné je zařazování četných zájmových aktivit vedených lektory do dopoledních

hodin, takže vlastní program školy nemůže být realizován. Pitný režim je zaveden a uplatňován. Alternativní program pro děti s menší potřebou spánku není zatím nabízen. Požadavky na děti odpovídaly jejich věku, sociální i emocionální potřeby dětí byly respektovány.

Informační systém vůči rodičům je založen na standardních formách kontaktu mezi školou a zástupci dětí. Na vývěškách v šatnách jsou průběžně rodiče seznamováni s výtvarnými pracemi dětí, s novými básněmi a písněmi. Informace o školním nebo třídním programu nejsou dostatečně zveřejňovány.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Během inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách, celkem u 12 učitelek. Vliv odborné a pedagogické způsobilosti na kvalitu pedagogické práce byl patrný, u učitelek bez požadované odbornosti byla celková úroveň jejich působení nižší.

Spontánní činnosti

Plánování a příprava spontánních činností vycházely především ze zpracovaných třídních vzdělávacích programů. Týdenní námět se většinou ve všech třídách částečně dotýkal hravých aktivit, často se spíše odrážel v činnostech integrovaných řízenou formou do spontánní hry. Charakter těchto činností byl převážně výtvarný a v některých případech se k nim upínala pozornost učitelky na úkor spontánních her. Vhodně uspořádané prostředí i vybavenost hračkami byly motivující a napomáhaly realizovat hry. Hračky a pomůcky byly sice dobře dostupné, ale v některých třídách o ně dosud děti musí žádat učitelku, což omezuje jejich bezprostřední volbu. Menší prostorové možnosti kompenzovaly některé učitelky nabídkou hry v přilehlé herně, což děti radostně uvítaly. V opačném případě byly možnosti pohybového využití dětí slabší. Přístup všech učitelek byl podporující a vstřícný, některé se uměly dobře přizpůsobit dětem a stát se jejich partnery ve hře. V případě potřeby uměly smírně řešit vzniklé konflikty. Pozitivem byla schopnost některých učitelek maximálně respektovat dětskou osobnost a využívat znalosti potřeb jednotlivých dětí k individualizaci výchovy. Také invence učitelek při rozvíjení hry v některých třídách spolu se smyslem pro humor působila na kladné prožitky dětí a podporovala jejich bezprostřednost. Děti mají velmi dobré herní dovednosti, které uplatňovaly ve hrách konstruktivních a námětových, věnovaly se i stolním společenským hrám a respektovaly jejich pravidla. Ve výtvarných činnostech děti projevovaly tvořivost a dobré dovednosti. K příznivé atmosféře tříd přispívala vzájemná komunikace dětí i učitelek a schopnost dětí navazovat sociální vztahy. K adresnému hodnocení dětí přistupovaly jen některé učitelky.

Průběh spontánních činností byl velmi dobrý.

Řízené činnosti

Při plánování a přípravě řízených činností postupují učitelky podle školních měsíčních plánů. Zatím neprovádějí pravidelnou evaluaci těchto plánů ani podrobné záznamy o všech dětech.

Metody, které učitelky pro sledované aktivity zvolily, umožnily dětem aktivní zapojení a částečně i získávání dovedností vlastní činností. Méně prostoru dětem poskytly pro využití vlastních zážitků, pro vyjadřování názoru či pro řešení problémové situace. Většinou se jednalo o výtvarné a pracovní činnosti a pohybové aktivity. Jediná nevýtvarná aktivita se zajímavým obsahem měla rozvíjet znalosti dětí v kognitivní oblasti. Pro její realizaci však nebyla zvolena vhodná organizace a motivace, takže uplatnění přinesla jen několika dětem. Při výtvarných a pracovních činnostech rozvíjely učitelky jemnou motoriku, zručnost,

zacházení s nůžkami, štětcem i přírodninami. Současně podporovaly rozvoj estetického vnímání, tvořivosti i samostatnosti při řešení různých situací (dohoda dětí při společné práci, půjčování nástrojů apod.). Ne vždy se ale dobře dařilo propojení činnosti se vzdělávací náplní daného tématu, protože učitelky většinou nevyužily příležitosti ke kladení vhodných otázek tak, aby děti vyvodily určitý poznatek myšlenkovou operací. Verbální aktivita jednoznačně převažovala na straně učitelek.

Pohybové aktivity měly většinou podobu krátké pohybové chvílky či několika rušných pohybových her, kvalitní rozvíčku s ustálenou strukturou zařadila jen jedna učitelka. Pohybové chvílky sice přinášely dětem radost z pohybu a rozvíjely jejich schopnost kooperace či sladění pohybu s hudbou, ale z hlediska fyziologického vývoje byl jejich účinek nedostatečný. Tato forma navíc nekompenzovala omezený spontánní pohyb dětí v malých třídách. Naopak rozvíčka v herně byla obsahově vyvážená a dostatečně náročná. Učitelce se podařilo přirozeně působit i na poznávací složku vzdělávání.

Motivace řízených aktivit spočívala většinou v atraktivitě výtvarného materiálu a pracovních postupů. Málokdy využily učitelky k motivování dětské zkušenosti a zážitky či aktuální situací (např. příroda za oknem). Při hodnocení postupovaly taktně a pozitivně, nevedly však děti k sebehodnocení či k hodnocení dětí navzájem.

Úroveň řízených činností byla dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti mají velmi dobré sebeobslužné dovednosti, zejména díky výborné organizaci stolování, kdy dostávají příležitost prostírat, mazat pečivo, nalévat nápoj apod. Také rozvoj jemné motoriky je učitelkami systematicky podporován, dovednosti dětí jsou nadprůměrné. Další oblast, ve které škola dosahuje velmi dobrých výsledků, je tvořivost ve výtvarných aktivitách a hudebních aktivitách. Jazykové dovednosti a schopnosti spolupracovat u většiny dětí odpovídají jejich věku, podobně jako myšlenkové operace. Pohybové dovednosti jsou naopak u některých dětí nižší, příležitostí pro jejich rozvoj poskytuje škola méně, než by bylo třeba.

Celkově jsou průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola nabízí dětem řadu zájmových činností, z nichž většina je však vedena cizími lektory. Děti mohou navštěvovat kroužek keramiky, seznamování s počítači, s anglickým jazykem, plavecký výcvik, flétnu a Kung Fu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané ŠÚ Praha 3, č.j.: 8/1999-ORSO s účinností od 1. října 1999

2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 3, ze dne 9. listopadu 1995 s účinností od 1. ledna 1996, s dodatky ze dne 4. října 1999 a 2. ledna 2001 a změnou ze dne 20. prosince 2001
3. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 8. května 2004
4. Přehledy docházky dětí – pro školní rok 2004/2005
5. Přehledy výchovné práce – školní rok 2004/2005
6. Evidenční listy dětí – školní rok 2004/2005
7. Doklady o vzdělání učitelek
8. Školní vzdělávací program
9. Organizační řád - školní rok 2003/2004
10. Vnitřní provozní řád (pro rodiče) – školní rok 2003/2004
11. Zápisy z pedagogických rad – školní rok 2003/2004 a 2004/2005
12. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů - školní rok 2003/2004
13. Kritéria hodnocení pedagogů - školní rok 2004/2005
14. Evidence pracovní doby – školní rok 2004/2005
15. Rozpis služeb učitelek - školní rok 2004/2005
16. Třídní vzdělávací programy - školní rok 2004/2005
17. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
18. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený program. Kolektiv je poměrně stabilní, ale z hlediska odbornosti nesplňuje třetina učitelek požadavky na příslušné vzdělání. Ředitelka se snaží jejich situaci usnadnit, poskytuje jim metodickou pomoc a sleduje jejich uvádění zkušenými učitelkami. Zatím se jí nedaří podněcovat větší aktivitu učitelek v dalším vzdělávání a sebehodnocení, což se částečně projevuje v nejistotě učitelek při používání žádaných aktivizačních metod vzdělávací práce.

Materiálně-technickým podmínkám věnuje ředitelka systematickou péči. Prostředí školy je stále vysoce estetické a jeho technický stav se zlepšuje, a to včetně zahrady, která má nyní mimořádně kvalitní úroveň. Nedostatky zjištěné při poslední inspekci byly odstraněny.

Při výchovně-vzdělávací činnosti se učitelkám daří poskytovat dětem dostatek vhodných podnětů, nabízet zajímavé výtvarné techniky a citlivě stimulovat spontánní aktivity. Při řízených činnostech většinou využívají tradiční metody, méně začleňují prožitkové a činnostní učení.

Od poslední inspekce v roce 2000 došlo v mateřské škole k pozitivnímu posunu ve většině oblastí, které byly hodnoceny negativně (plánování vzdělávací práce, vybavení školní zahrady, aktivizace dětí při stolování).

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PaedDr. Alice Bláhová

Alice Bláhová v.r.

Členka týmu Jindřiška Černá

J. Černá v.r.

V Praze dne 16. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 11. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslava Tomášová – ředitelka mateřské školy

Mgr. J. Tomášová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-12-10	01 0867/04-1005
Zřizovatel – M.č. Praha 3	2004-11-30	01 0867/04-1005

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.